

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 17 mars 1899, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om införande af straffbestämmelser för störande af föreningars sammankomster.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 57, anför herr *A. W. Styrlander*:

»Genom lagen af den 20 juni 1890, införd under 11 kap. strafflagen, hafva visserligen vårt lands lagstiftare vidtagit ganska väsentliga förbättringar af 11 kap. strafflagen i syfte att värna svenska medborgares frid hemma och borta. Men erfarenheten har visat, att icke ens de nu gällande bestämmelserna äro tillräckliga, utan att fall af fridsbrott kunna förekomma, de der icke kunna åtkommas af lagen.

Särskildt gäller detta om fridsbrott vid föreningars offentliga och enskilda möten, hvilka stå nästan rättslösa gent emot fridstörare.

I ett under år 1898 af en häradsrätt och Svea hofrätt handlagdt mål har det blifvit utredt, att några personer vid en nykterhetsförenings offentliga möte varit berusade och uppträdt störande, men då allmän andaktsöfning vid tillfället icke hållits, hafva rätterna förklarad, att fridstörarnes beteende icke vore med ansvar i lag belagdt, och därför frikänd dem. Det synes mig, som om, med den utsträckning föreningsväsendet nu tagit och än vidare torde komma att taga, något måste göras för att råda bot på ett ondt, som i hög grad vittnar om råhet och förvildning.

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 7 Saml. 25 Häft. (N:o 38).

Om ock icke föreningars möten kunna likställas med sådana offentliga sammankomster, som omförmålas uti 11 kap. 9 § strafflagen, torde de dock böra tillförsäkras skydd för fridstörare, enär de föreningar, som hålla mötena, hafva ett sedligt och godt syfte med sitt arbete, hvilket dock nu *med laglig rätt* kan oroas och störas, ja, rent af förderivas af dylika fridstörare. Och detta gäller icke allenast om nykterhetsföreningar, utan äfven om alla andra föreningar, såväl offentliga som enskilda.

Det är därför, om ock endast detta enda fall funnes — men de lära finnas i mängd — hög tid på, att lagstiftarne, särskildt i en tid, då man börjar inse nödvändigheten af att göra något mot ungdomens förvildning, söka fylla den lucka i lagstiftningen, som här uppenbarligen finnes, och tillåter jag mig därför vördsammast föreslå:

att Riksdagen i skrifvelse måtte anhålla, det tacktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg till 11 kap. strafflagen, att fridsbrott vid föreningars offentliga och enskilda möten måtte med straff beläggas.»

Tvifvelsutän kunna goda skäl anföras för den meningen, att området af de fall, dem lagstiftningen skyddar genom straffbestämmelser för fridsbrott, bör i någon mån utvidgas. Särskildt synes det skydd, som i angifna hänseende är tillagdt möten och sammankomster, vara alltför snävt tillmätt. Endast för sammankomster i och för gudstjenst eller annan gemensam andaktsöfning eller vid sådana sammankomster för allmänt ärendes behandling, som omförmålas i 11 kap. 9 § strafflagen, är ett särskildt fridsskydd af vår lagstiftning uppställt. Med den utveckling och betydelse, som föreningsväsendet och i öfrigt det gemensamma förhandlandet af allmänna frågor i våra dagar erhållit, kan med skäl en sådan lagstiftningens begränsning synas såsom en brist, och, såsom motionären angifvit, hafva visserligen fall förekommit, då denna bristfällighet framträdt på ett påfallande sätt. Med erkännande sålunda af den allmänna åskådning, som legat till grund för motionärens förslag, finner sig utskottet dock ej kunna tillstyrka detta. Detsamma synes nemligen utskottet ej på ett tillfredsställande sätt angifva den utvidgning af hemfridsbrottet, som af nuvarande förhållanden kan anses betingad. Samma skäl, som påkalla lagstiftningens ingripande till skydd för föreningars sammankomster, tala för en utsträckning af hemfridsbegreppet derhän, att i allmänhet möten för behandling af gemensamma angelägenheter fredas från obehörigas störade uppträdande.

Vid sådant förhållande och då utskottet ej har befogenhet att hos Riksdagen göra framställning om lagändring utöfver den i motionen gifna omfattningen, föranlåtes utskottet hemställa,

att herr Styrlanders ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 mars 1899.

På lagutskottets vägnar:

K. S. HUSBERG.
